

Månadsrapport sept 2021 – Ännu inga höststormar och fortsatt höga elpriser

Översänder vindrapport för september som visar på fortsatt svaga vindar. Index för september blev 111 % hittills i år ligger index nu på 91 % och index för rullande 12 månader ligger på 92 %. Månadens beräknade totalproduktion blev drygt 1,3 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för månaden uppgick till 25 % och produktionstiden till 75 %. Den dygnsvisa medeleffekten pendlade mellan 5 % och 52 % av installerad effekt. Otillgängligheten för september var genomsnittligt 4,8 % jämfört med förra månadens 4,7.

Nu finns totalt installerat 11 101 MW i 4 540 anläggningar (> 50 kW). Den kraftiga utbyggnaden fortsätter och med allt högre elpriser och politiskt stöd bedöms denna fortsätta. De nya affärskoncepten, med fasta elpriser på långtidskontrakt som de senaste åren drivit den kraftiga utbyggnaden, riskerar att slå sönder de sunda marknadsekonomiska drivkrafterna som hittills präglat den nordiska energimarknaden. Riskerna är dels att många mindre aktörer slås ut dels att Svenska Kraftnät får svårt att få fram balanskraft och även tillräcklig överföringskapacitet. Det allt större underskottet i södra Sverige, speciellt vid svaga vindar, håller uppe elpriserna ytterligare i elområde 3 och 4. Även den statliga/politiska inblandningen i vindkraftutbyggnaden liksom den pågående effektkommissionens arbete skall bli intressant att följa. Kina och Ryssland kan här vara förebilder.

Den alltmer integrerade elmarknaden i hela Europa har nu visat sig ha stort inflytande på svenska elpriser. Med svaga vindar och en snabb konjunkturuppgång har brist på el på kontinenten kraftigt höjt elpriserna även i Sverige, speciellt i södra Sverige. Eftersom elkraftpriset marginalprissätts kunde till och med det oljeeldade Karlshamsverket köra med vinst när sol och vind inte producerar. En ytterligare parameter som alltmer påverkar priset är transportkapaciteten av elkraft från norr till söder. När denna inte räcker till uppkommer stora prisskillnader när el i norr låses inne samtidigt som ett underskott byggs upp i söder. Ansvarig för detta är Svenska Kraftnät. Därtill kommer det ovan nämnda fenomenet med de s k PPA avtalen som ytterligare ökar utbudet av vindenergi med sänkta spotpriser som följd. Mera vindkraft tenderar att ytterligare öka prisvariationerna. En stabiliserande faktor kan dock bli de planerade vätgasproduktionsanläggningarna som kommer att utnyttja den billiga vindkraftelen dvs när elöverskott råder. En ny exportkabel från Norge till kontinenten innebär dock en utjämnande faktor, dock på ett högre prisläge,

Konjunkturuppgången i Europa och världen är nu snabb och med den högre kol och gas/oljepriser som följd. Med höga elpriser på kontinenten passar Sverige och Norge på att exportera så mycket det går och vattenmagasinen töms snabbt. Lite nederbörd och kärnkraftverk under revision samtidigt med låg vindkraftproduktion pressar upp elpriset även i Sverige. Fortsatta problem att föra över elkraften från norr till söder ger fortsatt stora prisskillnader. Priset för utsläppsrätterna har med industriaktiviteten ökat och den nya prisnivå och ligger nu över 60 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). Systempriset för september ökade jämfört med augusti och är nu mer än fem gånger högre än för ett år sedan. Väderberoendet, vind och temperatur samt nederbörden, styr nu allt mera priset på el. I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Prisomr	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
Sept 2020	164	313	313	348	371	394	401	411	99	99	98	104
okt	152	214	214	230	273	323	268	279	137	137	131	125
nov	65	66	66	241	353	282	243	47	47	47	48	54
dec	205	184	184	316	380	400	352	400	206	206	200	145
jan	462	451	451	491	502	517	507	513	487	486	487	443
feb	473	436	436	536	544	576	477	551	535	479	534	432
mars	348	254	254	368	459	390	459	475	422	422	422	254
april	385	269	268	337	432	374	487	486	458	449	449	281
maj	449	389	389	435	485	466	551	560	489	490	491	372
juni	441	348	348	403	739	568	746	745	468	547	467	356
juli	551	519	528	590	694	803	816	830	567	586	567	466
aug	668	588	588	671	855	697	846	862	734	734	734	584
Sept 2021	875	565	565	918	1227	908	1275	1261	1082	1082	1082	538

Totalt är nu 956 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 50 rapporterar manuellt och ca 3 500 rapporterar inte till Vindstat.

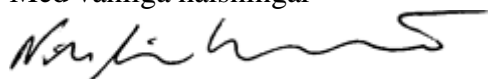
Vi påminner enerconägare om att vi eventuellt behöver ett nytt medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningssystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnen. Dessa ”beräknade” värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygnen visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt
Vindstat AB